



FENNİ MESULİYET



- Fenni mesuller kamu adına denetim görevini üstlenmektedir.
- Fenni mesullerin zorunlu durumlar dışında istifa etmeleri mümkün değildir.
- Yapının tamamlandığı tarih, yapı düzenlenen tarihtir.
- Fenni mesul'un yapı sahibi ile ya belirtilmiş ise bu süreye uyulur. Süre süre ruhsatın süresi olarak kabul edilir.
- Sözleşmede belirtilen süre içinde düzenlenmemiş ise yapının mühür gerekir.



1



FENNİ MESULİYET



- Fenni mesul olan mimar ve mühendisler, uzmanlık alanlarına göre; yapının, tesisatı ve malzemeleri ile birlikte, bu Kanuna, ilgili diğer mevzuata, uygulama imar planına, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara ve teknik şartnamelere uygun olarak inşa edilmesini denetlemekle görevlidir.
- Fenni mesuller, ruhsat eki projelerin uygulanmasının denetimi için mal sahibi veya vekili tarafından belirlenirler ve ilgili idareye karşı görevli ve sorumludurlar.

2



FENNİ MESULİYET



- Fenni mesul olan mimar ve mühendisler uzmanlık alanlarına göre; yapının, tesisatı ve malzemeleri ile birlikte, bu Kanuna, ilgili diğer mevzuata, uygulama imar planına, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara ve teknik şartnamelere uygun olarak inşa edilmesini denetlemekle görevlidir.

3



FENNİ MESULİYET



Fenni mesuller, uzmanlık alanına uygun olarak fenni mesulü oldukları yapıda;

- yetki belgesi olmayan usta çalıştırılması (01.01.2012 tarihinden itibaren)
- şantiye şefi bulundurulmaksızın yapım işinin sürdürülmesi (Yönetmelik yayımlandıktan sonra)
- yapının mevzuata aykırı yapılması
- istifaları halinde,

bu durumları **altı iş günü** içinde ilgili idareye yazılı olarak bildirmek zorundadır. Aksi takdirde, fenni mesuller kanuni mesuliyetten kurtulamaz. Bildirim üzerine, en geç **üç iş günü** içinde 32^{nci} maddeye göre işlem yapılır.



FENNİ MESULİYET



- Fenni mesulün istifası veya ölümü halinde, başka bir meslek mensubu fenni mesuliyeti üstlenmedikçe yapının devamına izin verilmemelidir.
- Fenni mesulün istifası halinde, istifa tarihinden önce yapılan işlere dair sorumluluğu devam eder. Yeni atanan fenni mesul, daha önce yapılan işlerin denetlenmesinden ve eksiklik ve hata var ise giderilmesini sağlamaktan ve bildirimde bulunmaktan da sorumludur. Tespit edilen bu eksiklik ve hatalar giderilmedikçe inşaatın devamına izin verilmemelidir.

5



FENNİ MESULİYET



- Fenni mesuller, Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikte belirlenen sınıf, özellik ve büyüklüğe sahip bulunan yapıların denetimi faaliyetine yardımcı olmak üzere, İmar Kanununun 38 inci maddesine göre uygun nitelikte ve sayıda fen adamı istihdam etmek mecburiyetindedir. (17.12.2010)
- Fenni mesuller, uzmanlık alanlarına göre yapım işlerinin denetimine ilişkin ayrıntılı bütün belgeler ile mimarlık ve mühendislik hizmetleri raporunu idareye vermek ve yapı kullanma izin belgesini imzalamak mecburiyetindedir.

6



FENNİ MESULİYET



YASAK İŞLER

- Fenni mesuller, mesuliyet üstlendikleri yapı ile alakalı olarak yapı müteahhitliği, şantiye şefliği, taşeronluk ve malzeme satıcılığı yapamaz.
- Yapı sahibi, yapısının fenni mesuliyetini üstlenemez.

7



KAMU İDARELERİNİN PROJE VE FENNİ MESULİYET DESTEĞİ



- 27 nci madde kapsamındaki yapılar ile entegre tesis niteliğinde olmayan ruhsata tabi tarım ve hayvancılık yapılarına ait 22 nci maddede yer alan etüt ve projeler, il özel idarelerince veya Bakanlığın taşra teşkilatınca hazırlanabilir. Bu tarım ve hayvancılık yapılarına dair fenni mesuliyet, il özel idaresinin veya Bakanlığın taşra teşkilatının mimar ve mühendisleri tarafından üstlenilebilir.

8



YAPI MÜTEAHHİTLİĞİ



Yapı müteahhidi ve şantiye şefi; yapıyı, tesisatı ve malzemeleriyle birlikte bu Kanuna, ilgili diğer mevzuata, uygulama imar planına, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara ve teknik şartnamelere uygun olarak inşa etmek, neden olduğu mevzuata aykırılığı gidermek mecburiyetindedir.

Yapı müteahhidi ve şantiye şefi,

- ilgili fenni mesullerin denetimi olmaksızın inşaat ve tesisatlarına ilişkin yapım işlerini sürdürmez,
- inşaat ve tesisat işlerinde yetki belgesi olmayan usta çalıştıramaz. (01.01.2012 tarihinden itibaren)

9



YAPI MÜTEAHHİTLİĞİ



Bakanlıktan veya Bakanlıkça yetkilendirilmiş idareden yetki belgesi almaksızın, inşaat ve tesisat dahil yapım işlerinin müteahhitliği üstlenilemez. Yetki belgeleri geçici veya daimi olarak düzenlenebilir. (01.01.2012 tarihinden itibaren)

10



YAPI MÜTEAHHİTLİĞİ



- Fenni mesullerce denetime ilişkin mimarlık ve mühendislik raporları hazırlanan, tespit tutanağı ile tamamlandığı belirlenen, ancak, yapım işlerinden doğan vergi ve sigorta primi borçlarının ve diğer sorumluluklarının gereğinin yerine getirilmemesi sebebiyle yapı kullanma izin belgesi verilmesi işlemleri tamamlanamayan yapılar için, yapı sahibinin talebi üzerine, ilgili idarece durum tespit edilerek yapı kullanma izin belgesi verilir.
- Yapı sahibi, ruhsat süresi dolmamış olan bir yapının etüt ve proje müellifliği, yapı müteahhittliği ve şantiye şefliği görevlerinden herhangi birini üstlenmemiş ise bütün sorumluluk, ilgisine göre etüt ve proje müelliflerine, yapı müteahhidine, şantiye şefine ve ilgili fenni mesullere aittir.

11



FENNİ MESULİYET



- Her türlü inşaat ve tesisat dahil yapım işlerine dair yapı müteahhitlerinin yetki belgelendirilmesi işlemleri; Yapı müteahhitlerinin iş grupları, ihtisaslaşmaları ve yüklenilecek işin büyüklüğüne göre sınıflandırılması ve bunların sahip olmaları gereken asgari eğitim, iş tecrübesi, teknik donanımı ve kapasitesi, mali durumu, idari yapısı ve personel şartları ile nitelikleri; yapı müteahhitlerinin faaliyetlerinin denetlenmesi, kayıtlarının tutulması ve değerlendirilmesi ile ;
- Mimar ve mühendis unvanlı şantiye şefi çalıştırılması mecburi ve yapı müteahhidi olmaksızın da yapılması mümkün olan yapılara ilişkin hususlar ve şantiye şeflerine, yapım ve denetim işlerinde istihdam edilecek fen adamlarına ve yetki belgeli ustalara,

ilişkin usul ve esaslar ile diğer hususlar, bir yıl içinde çıkarılacak yönetmelikle belirlenecektir.

12



FENNİ MESULİYET

- İnşaat, tesisat, elektrik, sıva ve benzeri branşlarda yetki belgesi almak isteyenlerden, hangi branşta iş yaptıklarını belgeleyenlere usta olduklarını gösterir geçici yetki belgesi verilir. Bu belgeler 1/1/2012 tarihinden itibaren sürekli yetki belgesine dönüştürülür.

13



FENNİ MESULİYET

- Fenni mesuller unvanına ve eğitimine göre, yapının kanuna, plana, yönetmeliklere, ilgili diğer mevzuat hükümlerine, fen, sanat, sağlık kurallarına, ruhsat eki projelerine, Türk Standartları Enstitüsü standartlarına, teknik şartnamelere uygun yapılıp yapılmadığını denetleyeceğine dair taahhünameyi ilgili idareye vermek zorundadır.
- Taahhüname fenni mesul ile mal sahibi arasında yapılan sözleşmede belirlenen fenni mesuliyet bitiş süresine ilişkin bilginin yer alması gerekir. Ayrıca, noter tasdikli imza sirküleri, Bağ-Kur veya sigorta kaydı, her yıl yenilenecek vergi kayıt belgesi de idareye verilmelidir.

14



FENNİ MESULİYET



- İdare; aynı zamanda, kanuna ve mevzuata aykırı uygulama nedeniyle süreli olarak faaliyetleri kısıtlanan fenni mesullerin bu durumu hakkında bilgilenmek ve aşağıda belirlenen inşaat alanı sınırlamalarının denetimini sağlamak üzere ilgili meslek odasınca düzenlenen,
 - Sicil durumunu gösterir belgeyi,
 - Fenni mesuliyet üstlenilen işin adı ile fenni mesulün üzerinde bulunan fenni mesuliyete ilişkin inşaat alanını (m2) belirtir belgeyi ister.

15



FENNİ MESULİYET



- Yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgelerinin birer örneği ilgili meslek odalarına gönderilir.
- Meslek odaları, fenni mesuliyete ilişkin yapı inşaat alanı sınırlamasının kontrolünü, kayıtlarına giren yapı ruhsatı ile bu ruhsata istinaden düzenlenen yapı kullanma izin belgelerini veya fenni mesul sözleşmelerini veya istifa dilekçelerini dikkate alarak yerine getirirler.

16



FENNİ MESULİYET



- Fenni mesulün, yapının bulunduğu il sınırları içinde ikamet etmesi esastır.
 - Farklı bir ilde fenni mesuliyet üstlenilebilmesi için ilgili idarenin uygun görmesi ve yapı yeri ile fenni mesulün işyeri arasındaki mesafenin en fazla 200 km olması gerekir.
 - * Fenni mesullerden, mimar veya inşaat mühendisi 30 000 m²'den,
 - * Makine mühendisi 60 000 m²'den,
 - * Elektrik mühendisi 120 000 m²'den,
- fazla inşaatın fenni mesuliyetini aynı anda üstlenemez.
- Üzerinde başka bir fenni mesuliyet bulunmamak koşulu ile bu miktarları aşan tek ruhsata bağlı inşaatlarda bu şart aranmaz.

17



FENNİ MESULİYET



- Tek ruhsata bağlı, yapı inşaat alanı 3000 m²'den fazla olan inşaatlarda yapı denetiminde fenni mesullere yardımcı olmak üzere uzmanlık konusuna göre birer fen adamı görevlendirilir.
- Fen adamlarından, aynı anda ve il sınırları içinde kalmak kaydıyla
- * inşaatla ilgili fen adamı 15 000 m²'den,
 - * tesisatla ilgili fen adamı 30 000 m²'den,
 - * elektrikle ilgili fen adamı 60 000 m²'den
- fazla inşaatla görevlendirilemez.
- İnşaatla istihdam edilen fen adamlarının bu görevi kabul ettiklerine dair taahhütnamenin ilgili idareye verilmesi zorunludur.

18



FENNİ MESULİYET



İşin konusuna göre;

- a) Aplikasyon,
- b) Hafriyat ve zemin hazırlama ve zemin etüdü ve emniyet gerilmesi testlerinin yapımı,
- c) Temel inşaatın tamamlanması ve temel vizesi düzenlenmesi,
- d) Temel ve çatı dahil her katın kalıp, demir, beton ve tesisat donanımı,
- e) Su ve ısı yalıtım vizesi,
- f) Malzemenin kullanımından önce Türk Standartları Enstitüsü standartlarına uygunluğunun denetimi,
- g) Tesisat, elektrik, kanalizasyon vizeleri,

Fenni mesuller ve fen adamları tarafından denetlemek zorundadır.

19



FENNİ MESULİYET



Sicil: Fenni mesullerin sicilleri, ilgili meslek odalarınca, ilgili idareden alınacak iş bitirme belgeleri de dikkate alınarak tutulur ve yeni bir fenni mesuliyet üstlenilmesinde bu siciller dikkate alınır.

Fen adamlarının sicilleri, belediye ve mücavir alan sınırları içinde, belediyelerin ilgili birimlerince tutulur ve bu sicillerin birer kopyaları her yıl sonunda Valiliğe (Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü) gönderilir. (17.12.2010 Yön. yayımlanana kadar)

20



FENNİ MESULİYET UYGULAMALARI



- Belediye ve mücavir alan sınırları dışındaki yerlerde görev yapacak fen adamlarının sicillerinin tutulması Valiliğe (Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü) aittir. Sicil işleri yapının inşaat ruhsatı alınmasından yapı kullanma izninin alınmasına dek geçecek süreyi, bu süreç içindeki faaliyetlerin hepsini içine alır. Fen adamlarının sicillerinin tutulmasında fenni mesullerin bildireceği görüş ve kanaatler esas alınır.

21



KAMU YAPILARI



Kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak veya yaptırılacak yapılar

- plan ve mevzuata aykırı olmamak
- imar planında o amaca ayrılmış olmak
- mülkiyeti belgelenmek kaydıyla
- mimari, statik ve her türlü fenni mesuliyeti ilgili kurum ve kuruluşça üstlenilmek üzere
avan projeye göre ruhsata bağlanıır



22



KAMU YAPILARINDA FENNİ MESULİYET



Kamu yapılarının fenni mesuliyetinin,

- Yapı sahibi olan ilgili kurum tarafından üstlenilmesi gerekir
- Bu sorumluluğu alacak kişilerin o kurum tarafından istihdam edilmesi gerekir.
- İlgili kurumda bu nitelikte eleman bulunmaması halinde, yine kamu kurumu niteliğinde olmak kaydıyla başka bir kurumdan da fenni mesul/mesuller temin edilmesi mümkündür.